

Een speelplek met een luchtje

Is poep op de speelplek een probleem?

Bij spelen zijn niet alle risico's uit te sluiten. Wel worden de mogelijke ernstige gevolgen bij spelen vaak enorm veel groter voorgesteld dan de werkelijke risico's. Zo is honden- en kattenpoep op speelplaatsen met enige regelmaat een dankbaar onderwerp voor de media: grote koppen over de risico's van infecties, ziektebeelden uitgebreid in beeld, de gemeente aan de schandpaal, zandbakken en zandondergronden die worden genoemd als bron van verderf.

Auteur: Johan Oost (OBB Ingenieurs)

Poep op de speelplek is een probleem waar we niet omheen kunnen. Uit een onderzoek van Stad + Groen blijkt dat bijna 80% van de gemeenten hierover meer dan tien meldingen per jaar krijgt; een derde zelfs nog meer.

Tijd voor een onderzoek, dus! Waar gaan feiten over in meningen en welke afwegingen worden er gemaakt?

Spelen moet veilig zijn en spelen in uitwerpselen is

nooit fris, of het nu poep of plas van een kat, hond of ander dier betreft. Tijdens rondgangen door buurten is hondenpoep de meest gehoorde klacht van de jeugd. Hele grasvelden worden ongeschikt om op te voetballen. En de belangrijkste klacht van bezorgde ouders en grootouders: kinderen kunnen ziek worden van kattenpoep.

Het staat vast dat ontlasting van huisdieren kan leiden tot besmetting. De zandbak is een beruchte

plek, omdat die voor honden en katten erg aantrekkelijk is om in te poepen. In de poep kunnen eitjes van de spoelworm voorkomen: *Toxocara canis* van de hond, *Toxocara cati* van de kat. Zo kan de mens via kattenpoep een toxoplasmose-infectie oplopen, en bovendien ligt besmetting met *Salmonella typhimurium* op de loer.

Een veelgehoorde mening is: 'Mijn kinderen mogen niets oplopen!' Natuurlijk hoopt niemand

3 min. leestijd

ACHTERGROND

De mening van Johan Oost: 'Ik hoop van harte dat mijn dochter al eens op de een of andere manier toxoplasmose heeft opgelopen. Mocht ze later ooit zwanger worden, dan loopt mijn kleinkind tenminste geen risico.'

In het kader van het hondenbeleid en de handhaving daarvan kunnen hondenbezitters een opruimplicht opgelegd krijgen

dat zijn kind ernstig ziek wordt, maar uit bloedonderzoek blijkt dat 19% van de Nederlandse bevolking weleens besmet is geweest met spiegelworm. Overigens kun je bij de drogist zonder recept antiwormtabletjes kopen, eventueel in overleg met de huisarts.

Ongeveer 40 procent van de bevolking heeft antilichamen tegen *Toxoplasma* in het bloed; dat wil zeggen dat ze tijdens hun leven met de parasiet in aanraking zijn geweest. De meesten van hen hebben daar niets van gemerkt. Het is trouwens niet bekend wie besmet is geraakt door het eten van besmet vlees of ongewassen groenten en wie besmet is geraakt via kattenpoep in de zandbak, op het grasveld, door tuinieren, via de kattenbak enzovoort. Men merkt overigens weinig van de *toxoplasmose*-infectie. Soms zijn er klachten over moeheid, lusteloosheid en lichte koorts. Indien een vrouw echter tijdens een zwangerschap voor het eerst met de parasiet in aanraking komt, kan het ongeboren kind geïnfecteerd raken, met zeer ernstige gevolgen.

Natuurlijk pleit Johan niet voor spelen in de poep. Maar er is nu eenmaal niet zo veel te doen aan – eventueel besmette – poep op de speelplek en het grasveld. Nog steeds is voorkomen beter dan genezen. Huisdieren moeten op tijd ingeënt worden!

In het kader van het hondenbeleid en de handhaving daarvan kunnen hondenbezitters een opruimplicht opgelegd krijgen. Uit het onderzoek van Stad + Groen blijkt dat nog niet de helft van de gemeenten een poepbeleid heeft. Wel geeft ruim 40% van de gemeenten in het onderzoek van Stad + Groen aan burgers te stimuleren een oogje in het zeil te houden.

Voor veel gemeenten leidt het poepprobleem tot het weghalen van zandbakken of worden duurdere ondergronden zonder speelwaarde toegepast, zoals rubbertegels, boomschors of gras. Maar daarmee wordt helaas niet voorkomen dat er poep op de speelplekken terecht komt. Uit het onderzoek van Stad + Groen blijkt verder dat een vijfde van de gemeenten één keer per jaar zijn zandbakken en zandondergronden reinigt door middel van zeven. Hiermee worden verontreinigingen als glas, stokjes, peuken en andere harde objecten uitgezeefd. Leveranciers van deze methode claimen dat dit bijdraagt aan het natuurlijke zelfreinigende vermogen van het zand. Dit is op zich aannemelijk, gezien de belasting die plaatsvindt (bestrijding van anaerobe kiemen). Er zijn echter geen concrete en gerichte onderzoeken voorhanden.

'Het inenten van huisdieren (ook katten!) zou best verplicht mogen worden. Ik hoop in ieder geval dat het hondenbeleid langzamerhand duidelijk maakt dat het gewoon niet kan om je hond overal maar te laten poepen, of het nu op een speelplek is of niet.'

In de jaren 70 en 80 zijn in Rotterdam proeven gedaan met het stomen van zandbakkenzand. Daaruit bleek dat de onderzochte ziektekiemen vóór het stomen met redelijk hoge waarden aanwezig waren. Direct na het stomen waren deze waarden naar nul gedaald. Na een tot enkele dagen was er echter een explosie, waarbij tien tot honderd keer de aanvankelijke waarden werden gemeten.

De belangrijkste conclusies van dergelijke onderzoeken: het zelfreinigend vermogen van het zand is groter als het natuurlijk evenwicht in stand wordt gehouden en er een goede waterdoorlatendheid is, en bezonning (uv) draagt sterk bij aan het voorkomen van exponentiële kiemgroei.

De auteur (Johan@OBB-Ingenieurs.nl) is speelruimteadviseur bij OBB Ingenieurs.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-6417